

Arbetsmarknadsförvaltningen

Datum:
2020-08-07Diarienummer:
AMN-2020-00285-1Handläggare:
Monika Lagerkvist, Moa Hast

Arbetsmarknadsnämnden

Yttrande gällande Grundpension – Några anslutande frågor (SOU 2020:32)

Förslag till beslut

Arbetsmarknadsnämnden föreslår kommunstyrelsen besluta

att avge yttrande till socialdepartementet i enlighet med uppgifterna i **bilaga 1**

Sammanfattning

Uppsala kommun har beretts tillfälle att yttra sig gällande Grundpension – Några anslutande frågor (SOU 2020:32) (**bilaga 2**). Utredningen är en fortsättning på arbetet med förändringar i pensionssystemet. Förslagen bedöms ha marginella effekter på kommunens ansvar och kostnader för ekonomiskt bistånd enligt de beräkningar som redovisas i utredningen.

Ärendet

Betänkandet innehåller ett antal förslag som ansluter till delbetänkandet Grundpension (SOU 2019:53) om att införa en grundpension och en omställningspension i form av grundpension (**bilaga 3**).

De förslag som nu lämnas i SOU 2020:32 innefattar en anpassning av kraven på försäkringstid för vissa förmåner med anledning av riksdagens beslut att införa en riktålder i pensionssystemet. Åldern för när grundpension får tas ut höjs från 65 till 66 år 2023. Förslag lämnas också om att avskaffa två särregler för tillgodoräknande av försäkringstid – dels en regel som gör det möjligt för vissa försäkrade att tillgodoräkna sig bosättningstid i sitt tidigare hemland som försäkringstid, dels en regel som möjliggör att försäkringstid som legat till grund för sjukersättning kan användas för att beräkna försäkringstid för grundskyddet inom den allmänna ålderspensionen. I betänkandet föreslås också att garantiersättning ska ersättas av en ny förmån, grundersättning.

Betänkandet föreslår ett stegvis ikraftträdande av förslagen vid tre olika tidpunkter: 2022, 2023 och 2026.

Socialdepartementet har den 24 juni 2020 remitterat betänkandet Grundpension – Några kompletterande frågor till Uppsala kommun för yttrade senast den 16 oktober 2020. Arbetsmarknadsnämndens skrivelse utgör ett förslag till kommunstyrelsen om yttrande från kommunen.

Utredningens förslag är en fortsättning och komplettering till tidigare förslag och utredningar gällande pensionsreglerna. I detta yttrande är det endast de anslutna frågorna som skall behandlas.

Som bakgrund kan i sammanhanget nämnas att antalet 65-65+ -åringar med ekonomiskt bistånd i Uppsala kommun har ökat de senaste tio åren från 218 år 2010 till 379 år 2019(Socialstyrelsens statistikdatabas). Av alla biståndsmottagare motsvarar det fem procent år 2019.

Förslagen i utredningen bedöms endast ha marginell effekt på kommunens ansvar och verksamhet men kan komma att påverka behovet av ekonomiskt bistånd något enligt de beräkningar utredningen presenterar.

Ekonomiska konsekvenser

Utifrån de beräkningar som redovisas i betänkandet gör arbetsmarknadsnämnden bedömningen att de ekonomiska konsekvenserna för kommunen är marginella.

Arbetsmarknadsförvaltningen

Lena Winterbom
Direktör

Arbetsmarknadsförvaltningen

Datum:
2020-08-06Diarienummer:
AMN-2020-00285-1Handläggare:
Monika Lagerkvist, Moa Hast

Kommunstyrelsen

Förslag till yttrande gällande Grundpension – Några anslutande frågor (SOU 2020:32)(Dnr S2020/05113/SF)

Betänkandet innehåller ett antal förslag som ansluter till delbetänkandet Grundpension (SOU 2019:53) om att införa en grundpension och en omställningspension i form av grundpension.

De förslag som nu lämnas innefattar en anpassning av kraven på försäkringstid för vissa förmåner med anledning av riksdagens beslut att införa en riktålder i pensionssystemet. Förslag lämnas också om att avskaffa två särregler för tillgodoräkning av försäkringstid – dels en regel som gör det möjligt för vissa försäkrade att tillgodoräkna sig bosättningsstid i sitt tidigare hemland som försäkringstid, dels en regel som möjliggör att försäkringstid som legat till grund för sjukersättning kan användas för att beräkna försäkringstid för grundskyddet inom den allmänna ålderspensionen. I betänkandet föreslås också att garantiersättning ska ersättas av en ny förmån, grundersättning.

Arbetsmarknadsnämnden tillstyrker i stort utredningens förslag och vill här lämna några få kommentarer.

Uppsala kommun ställer sig positiv till att hemlandstidsregeln tas bort ur perspektivet likabehandling, det vill säga att alla invandrare samt övriga folkbokförda invånare har lika rättigheter. Samtidigt är Uppsala kommun en kommun med många nyanlända invånare. En fortsatt utredning önskas således av ekonomiska konsekvenser för såväl dessa individer som för kommunen och kostnader för ekonomiskt bistånd i kommunerna. I Uppsala kommun har antalet 65-65+-åringar med ekonomiskt bistånd nästan fördubblats på tio år och med ett stort mottagande av nyanlända sedan 2015 är det svårt att överblicka förslagets konsekvenser när även de som nu är nyanlända kommer upp i pensionsålder.

Eftersom äldreförsörjningsstödet finns för personer som är 65 år eller äldre är det främst personer som beviljas sjukersättning eller aktivitetsersättning när förslaget har trätt i kraft som i högre grad kommer att ha ett ökat behov av ekonomiskt bistånd.

Därmed är avskaffandet av den andra särregeln skäl till att Uppsala kommun instämmer i vad betänkandet säger om att regeringen bör överväga att utreda hur försörjningen bör lösas för dem som har en långvarigt nedsatt arbetsförmåga men som inte kan få sitt försörjningsbehov tillgodosett genom sjukersättningens och aktivitetsersättningens grundskydd.

Arbetsmarknadsnämnden

Mohamad Hassan
Ordförande

Lotta von Wowern
Sekreterare